

ภูมิภาคจังหวัดกระบี่

ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดกระบี่ตั้งอยู่ทางภาคใต้ฝั่งตะวันตกของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 946 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 4,624 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อบริเวณใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดสุราษฎร์ธานีและพังงา
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดตรังและทะเลในช่องแคบมะละกา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดนครศรีธรรมราชและตรัง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ทะเลอันดามัน

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปของจังหวัดกระบี่ทางตอนเหนือประกอบด้วยเทือกเขายาวทอดตัวไปในแนวเหนือใต้สลับกับสภาพพื้นที่แบบลูกคลื่นลอนลาด และลอนชัน มีที่ราบชายฝั่งทะเลด้านตะวันตก บริเวณทางตอนใต้มีสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขากระจัดกระจายสลับกับพื้นที่แบบลูกคลื่น ส่วนบริเวณทางตอนใต้สุดและตะวันตกเฉียงใต้มีสภาพพื้นที่เป็นแบบลูกคลื่นลอนลาดจนถึงค่อนข้างราบเรียบ และมีภูเขาสูง ๆ ต่ำ ๆ สลับกันไป บริเวณด้านตะวันตกมีลักษณะเป็นชายฝั่งติดกับทะเลอันดามันยาวประมาณ 160 กิโลเมตร ประกอบด้วยหมู่เกาะน้อยใหญ่จำนวน 154 เกาะแต่เป็นเกาะที่มีประชากรอาศัยอยู่เพียง 13 เกาะ เกาะที่สำคัญได้แก่ เกาะลันตา เป็นที่ตั้งของอำเภอเกาะลันตา และเกาะพีพี ซึ่งอยู่ในเขตอำเภอเมือง เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามติดอันดับของโลก

ลักษณะอากาศทั่วไป

กระบี่เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ติดทะเล อุณหภูมิตลอดปีมีค่าคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงมากนักและมีฝนตกชุกในฤดูฝนเพราะอยู่ทางด้านรับลมจึงได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดผ่านมหาสมุทรอินเดียอย่างเต็มที่ ส่วนฤดูหนาวอากาศไม่หนาวจัดเพราะอยู่ไกลจากอิทธิพลของอากาศหนาวพอสมควรและบางครั้งมีฝนตกได้เนื่องจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทยพาเอาฝนมาตก แต่มีปริมาณน้อยกว่าจังหวัดที่อยู่ทางด้านตะวันออกของภาคใต้

ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดกระบี่พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทยแบ่งออกเป็น 3 ฤดูดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ระยะเวลาเป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม จะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมทำให้เกิดอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป เดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนที่สุด

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม จะมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทยและร่องความกดอากาศต่ำพัดผ่านภาคใต้เป็นระยะ ๆ ในช่วงเดือนตุลาคมอีกด้วย จึงทำให้มีฝนตกมากตลอดฤดูฝน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จะมีลมเย็นและแห้งจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน ทำให้มีอากาศเย็นทั่วไป แต่จังหวัดกระบี่อยู่ใกล้ทะเลอุณหภูมิจะลดลงเล็กน้อย อากาศจึงไม่หนาวเย็นมากนักและตามชายฝั่งจะมีฝนตกทั่วไป

อุณหภูมิ

จังหวัดกระบี่อยู่ใกล้ทะเล ฤดูร้อนอากาศจึงไม่ร้อนมาก ส่วนฤดูหนาวไม่ถึงกับหนาวจัด อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 26.9 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22.7 องศาเซลเซียส วัดอุณหภูมิสูงที่สุดได้ 39.2 องศาเซลเซียส ที่อำเภอเหนือคลอง เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2559 และ 20 เมษายน 2559 สำหรับอุณหภูมิต่ำที่สุดที่เคยตรวจวัดได้คือ 15.3 องศาเซลเซียส ที่อำเภอเหนือคลอง เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2552

ฝน

เนื่องจากจังหวัดกระบี่อยู่ฝั่งทางด้านตะวันตกของภาคใต้ ซึ่งรับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ อย่างเต็มที่ในฤดูฝนทำให้ฝนตกมากในฤดูฝน ส่วนในฤดูหนาวแม้จะได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือบ้างในกรณีที่มีมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีกำลังแรงแต่ก็มีฝนตกน้อย เนื่องจากถูกทิวเขาทางด้านตะวันออกของภาคใต้ปิดกั้นลมไว้ ปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 2,174.4 มิลลิเมตร ฝนตกประมาณ 153 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน มีฝนเฉลี่ย 330.3 มิลลิเมตร ฝนตกประมาณ 20 วัน ฝนตกสูงสุดใน 24 ชั่วโมงเคยตรวจได้ 208.4 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2538

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่ผ่านบริเวณภาคใต้และส่งผลกระทบต่อจังหวัดกระบี่ ส่วนมากเป็นพายุดีเปรสชันที่มีกำลังอ่อนจากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิกจะทำให้มีฝนตกหนักและลมกระโชกแรง บางครั้งทำให้เกิดน้ำท่วมได้ กำลังแรงของลมและคลื่นในทะเลจะทำอันตรายแก่เรือในทะเลและอาคารบ้านเรือนที่อยู่ตามชายฝั่ง

จากสถิติในคาบ 66 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2559 พบว่ามีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านเข้าสู่จังหวัดกระบี่ 9 ลูก โดยเคลื่อนผ่านเข้ามาในเดือนตุลาคม 2 ลูก (2509, 2514) เดือนพฤศจิกายน 5 ลูก (2505, 2509, 2520, 2536, 2553) และเดือนธันวาคม 2 ลูก (2509, 2517)

พายุที่มีความรุนแรงและทำความเสียหายให้แก่จังหวัดกระบี่และภาคใต้เป็นบริเวณกว้าง ได้แก่พายุโซนร้อน “แฮเรียต” พายุนี้ก่อตัวขึ้นในทะเลจีนใต้ใกล้ปลายแหลมญวนเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2505 แล้วเคลื่อนตัวเข้ามาในอ่าวไทยพร้อมกับทวีกำลังแรงขึ้นเป็นพายุโซนร้อนและได้เคลื่อนเข้าประเทศไทยบริเวณจังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่านสุราษฎร์ธานีระหว่างวันที่ 25 – 26 ตุลาคม 2505 แล้วลงสู่ทะเลอันดามัน พายุนี้ได้ทำความเสียหายเกือบทุกจังหวัดในภาคใต้ โดยมีผู้เสียชีวิตถึง 395 คน และบาดเจ็บ 445 คน ทรัพย์สินของทางราชการและเอกชนเสียหายคิดเป็นมูลค่าถึง 1,320 ล้านบาท นับเป็นความเสียหายจากภัยธรรมชาติที่ร้ายแรงที่สุดของประเทศไทย

ที่ตั้งของสถานีอุตุนิยมวิทยาในจังหวัดกระบี่

สภาวะอากาศที่จัดทำขึ้นนี้มาจากผลการตรวจอากาศของสถานีอุตุนิยมวิทยากระบี่ ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอเหนือคลอง (ที่ละติจูด $8^{\circ} 06' 13''$ เหนือ ลองจิจูด $98^{\circ} 58' 31''$ ตะวันออก สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง 2.768 เมตร) และสถานีอุตุนิยมวิทยาเกาะลันตา ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอเกาะลันตา (ที่ละติจูด $7^{\circ} 32'$ เหนือ ลองจิจูด $99^{\circ} 03'$ ตะวันออก สูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลาง 2 เมตร) ซึ่งทำการตรวจสอบประกอบอุตุนิยมวิทยาต่างๆ วันละ 8 เวลา คือ เวลา 01.00, 04.00, 07.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 และ 22.00 น. แล้วส่งรายงานผลการตรวจไปยังกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลสถิติภูมิอากาศ ซึ่งสามารถติดต่อขอข้อมูลได้โดยตรงกับสถานีฯ ตามที่อยู่ดังต่อไปนี้

สถานีอุตุนิยมวิทยากระบี่ ตั้งอยู่เลขที่ เลขที่ 151 หมู่ที่ 5 ต.เหนือคลอง อ.เหนือคลอง จ.กระบี่ 81130 โทร. (075) 701575-7

สถานีอุตุนิยมวิทยาเกาะลันตา ตั้งอยู่เลขที่ 83 หมู่ 6 ต.เกาะลันตาใหญ่ อ.เกาะลันตา จ.กระบี่ 81150

หมายเหตุ - สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2524 – 2553
- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2513 – 2559

ศูนย์ภูมิอากาศ สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา
มิถุนายน 2560